

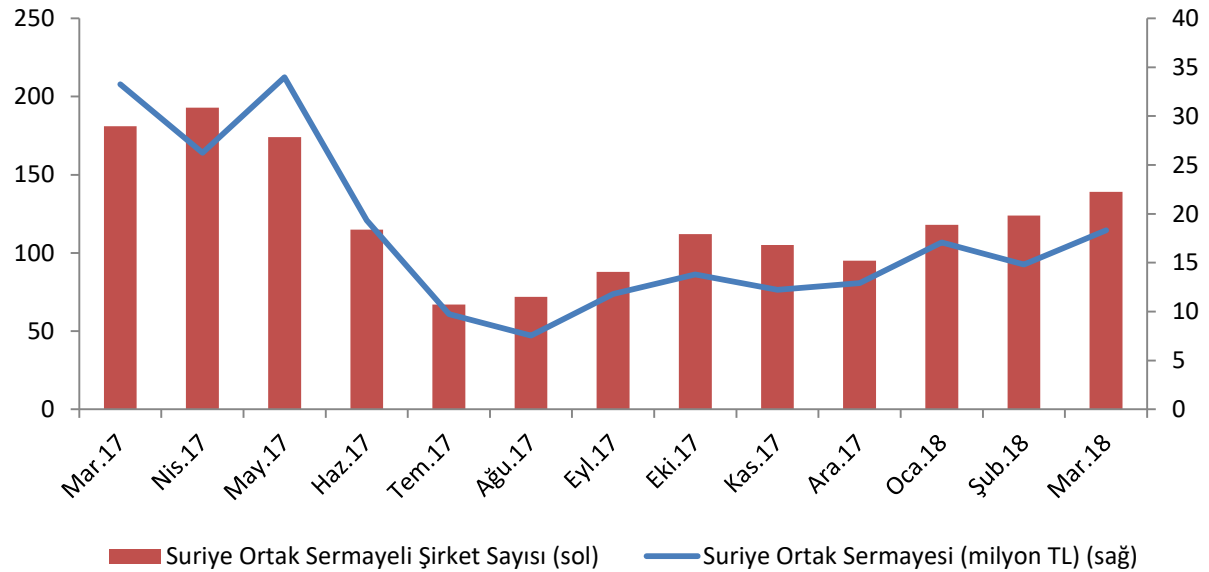
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerinin değerlendirildiği Kurulan Şirketler, Yabancı Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler ve Suriye Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler bilgilerinin yer aldığı **TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni** her ay kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni'nde genel değerlendirmelerin yanı sıra il ve sektör bazında da incelemeler yapılmaktadır. Bültende güncel ay değerlendirmelerine yer verilecektir.

Suriye ortak sermayeli şirket sayısı Şubat 2018'e kıyasla yüzde 12 arttı

Mart 2018'de Suriye ortak sermayeli 139 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 18,3 milyon TL'dir. Mart 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Mart 2017'ye göre yüzde 23,2; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 44,9 azaldı. Şubat 2018'e göre kıyaslandığında ise Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı yüzde 12,1; Suriye ortak sermayesi yüzde 23,6 artış gösterdi.

Grafik 1. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin sayısı ve Suriye ortak sermayesi miktarı (Milyon TL) (Mart 2017 – Mart 2018)¹

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ocak – Mart 2018'de Suriye ortak sermayeli 381 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 50,2 milyon TL'dir. Ocak – Mart 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Ocak – Mart 2017'ye göre yüzde 21,1; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 41,1 azaldı.

¹Temmuz 2017 itibariyle Yabancı Ortak Sermayeli şirketlerin sayısı, ortaklarının ikametlerine göre değil Uyruklarına göre belirlenmeye başlanmıştır.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin yüzde 14'ü Suriye ortaklı

Mart 2018'de yabancı ortak sermayeli kurulan 974 şirketin, 139'u (yüzde 14,3) Suriye ortak sermayeli olup yabancı ortak sermayesinin yüzde 11,7'sini oluşturmaktadır.

Tablo 1. Suriye ortaklı kurulan yabancı sermaye şirketlerinin genel görünümü (Mart 2018)

Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	-	-	-	-
Limited	139	33,4	18,3	54,9
Genel Toplam	139	33,4	18,3	54,9

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Mart 2018 itibariyle Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısının en yüksek olduğu illerin başında İstanbul ve Mersin gelmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise İstanbul ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 2. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı (Mart 2018)²

	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
İstanbul	84	18,8	9,9
Mersin	28	5,4	3,5
Kilis	11	3,0	1,8
Hatay	10	3,3	1,6
Bursa	4	2,1	1,1
Şanlıurfa	1	0,7	0,2
Konya	1	0,1	0,1

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Mart 2018'de Kilis ve Mersin'de kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin yarısından fazlası Suriye ortak sermayeli şirketlerdir. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketler içindeki payı Kilis'te yüzde 84,6, Mersin'de yüzde 63,6'dır.

Tablo 3. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketlere oranı (Mart 2018)

	Suriye Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Oran (%)
Kilis	11	13	84,6
Mersin	28	44	63,6
Hatay	10	54	18,5
İstanbul	84	614	13,7
Bursa	4	30	13,3
Konya	1	8	12,5
Şanlıurfa	1	13	7,7

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

² Mart 2018'de Suriye ortak sermayeli şirketler sadece 7 ilde kurulmuştur.

Sektör bazında incelendiğinde ise Suriye ortak sermayeli şirketlerin 2018 yılının Mart ayında en çok “toptan ticaret” sektöründe kurulduğu görülmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise yine “toptan ticaret” sektörü ilk sırada gelmektedir.

Tablo 4. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin faaliyet gösterdiği sektörler (Mart 2018)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	58	11,2	6,5
Bina inşaatı	17	5,8	3,8
Gayrimenkul faaliyetleri	18	4,4	2,4
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	3	3,6	1,1
Perakende ticaret	9	1,6	1,0
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	6	0,9	0,9
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	4	0,9	0,4
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	4	0,8	0,3
Kiralama ve leasing faaliyetleri	3	0,9	0,2
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	1	0,7	0,2
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1	0,2	0,2
Diğer imalatlar	1	0,6	0,2
Reklamcılık ve piyasa araştırması	2	0,3	0,2
Giyim eşyalarının imalatı	2	0,3	0,2
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	2	0,2	0,1
Diğer hizmet faaliyetleri	2	0,2	0,1
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	1	0,2	0,1
Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	0,1	0,1
Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri	1	0,2	0,1
Eğitim	1	0,1	0,1
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	1	0,1	0,1
Gıda ürünlerinin imalatı	1	0,1	0,0

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 9’u yabancı ortak sermayeli

Mart 2018 verilerine göre Türkiye genelinde toplam 10.755³ şirket kurulmuştur. Kurulan şirket sayısı Mart 2017’ye göre yüzde 0,6 azalış; Şubat 2018’e göre yüzde 5,1 artış gösterdi.

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 9,1’i yabancı ortak sermayeli şirketlerdir. Bu oran il bazında incelendiğinde ise yüzde 48,1 ile Kilis yabancı ortaklı kurulan şirket oranı en fazla olan iller arasında ilk sırada yer almaktadır. Kilis’i yüzde 30,7 ile Hatay, yüzde 21,4 ile Mersin ve yüzde 18,2 ile Gaziantep takip etmektedir.

³ Şirket ve Gerçek Kişi Ticari İşletmesi sayılarını kapsamaktadır.

Tablo 5. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin toplam şirket sayısına oranı en yüksek olan ilk 11 il (Mart 2018)

İller	Kurulan Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Kurulan Toplam Şirket Sayısına Oranı (%)
Kilis	13	48,1
Hatay	54	30,7
Mersin	44	21,4
Gaziantep	37	18,2
İstanbul	614	14,3
Şanlıurfa	13	13,1
Burdur	2	12,5
Yalova	3	9,4
Bursa	30	8,4
Antalya	32	7,4
Mardin	4	7,4
Toplam	974	9,1

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ocak – Mart 2018 dönemine bakıldığında Türkiye genelinde toplam 35.457 şirket kurulmuş olup Ocak – Mart 2017’ye göre yüzde 12,1 artış göstermektedir. Ocak – Mart 2018 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 2.678 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 589,5 milyon TL olup yüzde 75,3’ünü yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin sermayesinin yüzde 72’sini yabancı sermaye oluşturdu

Mart 2018 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 974 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 216,7 milyon TL olup yüzde 72,2’sini yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 6. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin genel görünümü (Mart 2018)

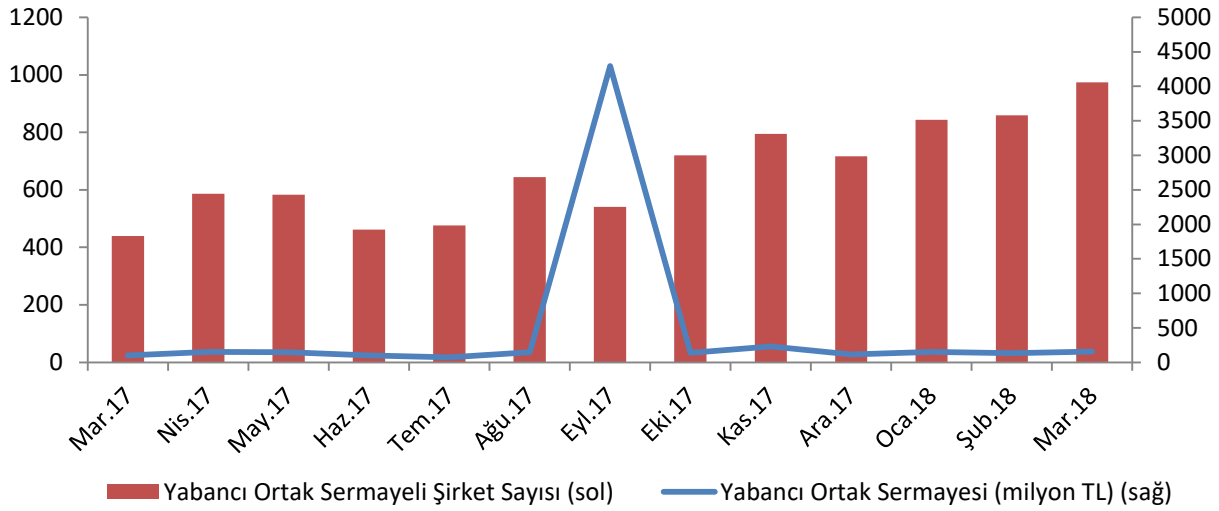
Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	85	32,1	16,0	49,8
Limited	889	184,7	140,6	76,1
Genel Toplam	974	216,7	156,5	72,2

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayesi, geçen yıla kıyasla yüzde 56 arttı

Mart 2018’de yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Mart 2017’ye kıyasla yüzde 121,9; Şubat 2018’e göre yüzde 13,4 artış gösterdi. Yabancı ortak sermayesi toplamı geçen yıla göre 56 milyon TL (yüzde 55,9); geçen aya göre 25 milyon TL (yüzde 18,6) arttı.

Grafik 2. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı ve yabancı ortak sermayesi miktarı⁴ (Milyon TL) (Mart 2017 – Mart 2018)

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre en fazla İstanbul, Hatay ve Mersin’de artış gösterdi.

Tablo 7. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı en fazla artış gösteren ilk 10 il (Mart 2018)

İller	Kurulan Şirket Sayısı Mart 2017	Kurulan Şirket Sayısı Mart 2018	Yıllık Değişim	Toplam Sermaye (Milyon TL) Mart 2018	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL) Mart 2018
İstanbul	255	614	359	124,4	94,8
Hatay	22	54	32	16,8	12,2
Mersin	23	44	21	8,2	5,8
Ankara	18	34	16	6,3	5,2
İzmir	5	18	13	1,2	0,9
Bursa	18	30	12	7,0	4,1
Gaziantep	26	37	11	9,4	7,2
Kilis	3	13	10	3,8	2,7
Şanlıurfa	3	13	10	2,7	2,3
Antalya	24	32	8	8,3	4,2

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

⁴ Eylül 2017’deki artışın önemli bir kısmı tek bir şirketten kaynaklanmaktadır.

Sektör bazında incelendiğinde en çok yabancı ortak sermayeli şirket “toptan ticaret” sektöründe kurulurken; en fazla yabancı ortak sermayesi yine “toptan ticaret” sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektördeki toplam sermaye miktarı 83,1 milyon TL iken, yüzde 75’ini yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 8. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin en çok faaliyet gösterdiği ilk 15 sektör (Mart 2018)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	363	83,1	62,4
Bina inşaatı	78	18,5	12,7
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	47	15,2	11,0
Gayrimenkul faaliyetleri	79	13,3	10,7
Perakende ticaret	69	12,2	9,0
Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	3	6,0	6,0
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	46	5,9	4,6
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	27	4,4	3,4
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	15	5,7	3,2
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	11	6,1	3,1
Gıda ürünlerinin imalatı	14	4,0	2,9
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	9	2,5	2,5
Konaklama	13	5,9	2,5
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	24	2,1	1,7
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	11	2,1	1,7

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları